

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Washington György.

Emlék beszéd, melyet írt és Gyulán 1932 évi február hó 21-én elmondott Harsányi Pál esperes.

Én az égvilágon mindent egyetlen nézőpontból szemlélek t. i. a magyarságnak a szempontjából. A magyarság szempontjából nézem a lelkipásztori, a tisztviselői, a gazdálkodói, az ipari, a férfi és a női életet, felvetvén a kérdést: ki tud többet, szebbet, hasznosabbat, nagyobbat tenni, dolgozni és alkotni a magyarságért?

A magyarság szempontjából nézem a virágnyalásos és madárdalos tavaszt éppen úgy, mint az ezerszínű hervadó őszt, — a magyarság szempontjából nézem a tűzsugarú aranykalászos nyarat éppen úgy, mint a szűzi tisztaságú fehér hótakaróval leborított telet, — a magyarság szempontjából nézem a cikázó villámokkal szakgatott, fellegekkel borított eget éppen úgy, mint a szelid hold sugár fényében úszó csillagtáboros éjszakát, felvetvén a kérdést: melyik tud áldottabb, gazdagítóbb és boldogítóbb lenni az én imádsággal szeretett édes magyarságonak?!

Én nekem lehet felségesen elragadó Svájcban a Vierwaldstedti tó, alant a tenger kék vizével, fent a magasban még tikkasztó nyáron is hóborította Pilátus hegyével, — én nekem lehet megrázóan fenséges a Niagara vizesés a maga elementáris erejével, kilométerekre zúgva elhallatszó, napsugárban szivárványosan porzó mérhetetlen vizesével, — én nekem lehet csodálatosan gyönyörűsége a Vezuv, az Etna, a Kilimandzsáró, a Ruvenzóri tűzhányó hegy a maga füstölgő kráterével, sziporkázó tüzesejével, aláhőmpölygő lavájával, — vagy a szélvihartól felkorbácsolt tenger a maga tarajos és tajtékzó hullámaival, melyek torony magasságú hegyeket és völgyeket formálnak s parányi labdaként játszanak a felettük kúszkódó hajókolosszusokkal: — nekem mégis búbajosabb és szebb Késmárknak vidéke, hol Thökölynek a lelke zúg a fenyvesekben, szebb és drágább a Felvidék Kassája, hol Rákóczi és a kurocok tárogatója sir, zokog; szebb

és drágább Gyulafehérvár, hol a nagy Bethlen Gábornak lelke él; szebb és drágább Piski, Komárom, Isaszeg, Nagysalló, hol a hős 48-as honvédek talpra magyarja zeng; szebb és drágább az aranykalással ringó édes magyar alföld, hol minden talpalatnyi földet atyáink vére és verejtéke áztatott-öntözött, melyről tudom, hogy a nagy világon e kívül nincsen számomra hely, s áldjon vagy verjen sors keze, itt élnem, halnom kell!

Én a magyarságnak vagyok fanatikus szerelmese! Ki bűnbánatnak égő könnyeivel siratom el ezernyi pártoskodásunknak bűnét s a szívem szerelmének arany szálaival szeretném összekötni minden magyar testvéremnek az életét! Ugy nevelt és tanított engem az én magyar kálvinista hittem, vérem és életem, a bennem felbuzgó atyáimnak hite, vére és élete, hogy csonka magyar földön kesergő dalosa legyek a le-tűnt ezred év minden dicsőségének, magasba, egekbe sugárzó káprázatának, — s éppen csonka magyar földön legyen sötét jelenben vigasztaló, reménységet keltő prófétája, hajnal hasadás elkövetkezését, fényét hirdető dalos pacsirtája a magyar feltámadásnak, közvetítvén a mennyei örök igazságnak üzenetét mondván: ne félj én magyar népem, egybegyűjtelek én még Téged észak, kelet, dél és napnyészét tájairól, szikla erősséget adok én még néked az erdélyi székelységben, buzatermő rónát a Bácskában, Bánátban, suhogó erdő koronát a magas Tatra fenyvesében, lesz még ünnep egyszer e világon, mikor a magyar Gênioz nem gyászruhába, de menyasszonyi öltözékbe öltözik s leszesz te népem, én pedig a nagy örök Hadúr, a magyaroknak Úra Istene, a te Istened!

És ma mégis csaknem egészen szokatlanul, egy tőlünk egészen idegen nép, a messze tengeren túl való Északamerikai Egyesült Államok nagy fiának Washington Györgynek születése 2 százados

évfordulóján állok meg itt az Önök kedves körében, hogy a lélek tiszteltetésével övedzem az ő messze kimagasló, nagy egyéniségét, hogy követendő eszményül odaállítsam magunk elé az ő puritán, férfias nagyságát, hogy sötét jelenünkben sugároztassam az ő tüneményes hazafiui és vallási erényeit s mindezekből vonjam le éppen magyar életünkre nézve a gazdag tanulságot, hogy semmi sincsen elveszve ott, sőt sötét éjszakára következik el bizonyosan a napsugaras hajnal, hol a nemzetnek nagy fiai vannak!

Washington Györgynek, így is mondhatnánk: az egyszerű, alig néhány iskolát járt gazdálkodó gyermeknek, így is mondhatnánk: a lángoló lelkű hazafinak, a nagy hadvezérnek, így is mondhatnánk: az Egyesült Államok első és legnagyobb elnökének nem az a legszebb szobra, amelyik Budapesten van, nem is az, amelyik ott áll az amerikai Fehér Ház előtt, hanem az, amelyiket maga alkotott férfiúi, emberi, hazafiúi tüneményesen nagy erényeivel, mely maradandóbb az ércnél, fehérebb a carrarai márványnál, sugárzóbb a csillogó aranynál!

E szobrot nem szobrász metszette ki vésőjével, nem tűznek kohójából került ki, mint a bronz szobor és nem aranyműves csinálta finom szerszámjaival, hanem a hazaszeretet géniusza teremtette meg teremtő, alkotó lelkével, a talpig férfi maga metszette ki az életnek kemény vésőjével, az áldozatos élet tűzkohójából került ki minden hajszálrepedéstől is mentesen s úgy áll ma nemcsak Amerika, de az egész művelt világ előtt, mint amely szobor él, tanít és lelkesít, hogy a hazáért élni, hazát imádatosan és önfeláldozóan szeretni nagy és dicső dolog: egyenesen a halhatatlanságnak az utja!

Egyetlen egy ember sem születik naggyá. Koldusnak és királynak a gyermeke egyformán egy síró, magával tehetetlen, porból és napsugárból alkotott lehetősége az emberi fejlődésnek, az emberi életnek. Az ember lesz naggyá, ha az édes anyai önfeláldozó szeretet imádságos csókja nyomán, az édes atyai fáradha-

atlan gondosság utmutatásai nyomán, áldott tanítóink jószágos vezérlete és a magunk igyekezete mellett napról-napra több lesz bennünk a fény, a ragyogás, a léleknek káprázata, sugárzó, — a jószágnak és szeretetnek boldogító melegsége, — a munkának, a becsületnek, az emberi, hazafiui és vallásos erényeknek végebeláthatatlan gazdasága. Az ember így lehet és lesz naggyá, koldusnak és királynak gyermeke; messze ragyogóvá, évszázadokon át sugárzóvá, népeknek és millióknak eszményévé, már ezen a világon halhatatlanná: — ez az első alapvető nagy igazság Washington György életével kapcsolatban!

Megindulásnál egyetlen egy nép sem lesz naggyá. A nagy római birodalomnak kezdete egy csaknem sorsüldözött kicsinyke hajós társaság, — Spárta lakossága alig néhány százezer lehetett, Árpád apánk vezérlete alatt aránylag kicsiny nép lépte át a Vereckei szorost. Egy nép naggyá lesz, ha szerelem köti oda szülőtte földéhez, ha imádság csatolja oda nemzetét történetéhez, ha a fáradhatatlan munka verejtéke lesz a nép gyermekeinek orcáján megdicsőülésnek gyöngyharmata, ha bölcsesség kormányozza, hűség irányítja és hazaszeretet pezdíti véréit, lángolja a lelkét. A nép így lehet és lesz naggyá, messze ragyogóvá, évszázadokon át sugárzóvá, más népek és emberek millióinak eszményévé, már ezen a világon halhatatlanná: ez a második alapvető nagy igazság Washington György életével kapcsolatban!

Küzdelem nélkül nincs élet, nincsen fejlődés, nincsen előhaladás sem egyéneknek, sem népeknek, sem az emberiségnek a történetében. A téli szél viaskodik a tavaszi napsugárral, a tikkasztó hőség nyáron az üdítő zápor esővel, a zugó orkán a cikázó villámokat szóró és mennydörgés robajában eget-földet rázó mennydörgésekkel teljes fellegekkel. A rügynek fel kell szakítani az ágnak kergét, a kelő buzának szét kell repeszteni az őt eltakaró nehéz göröngyöt. Nincsen fejlődés, nincsen előhaladás és nincsen élet küzdelem nélkül sem egyéneknek, sem népeknek, sem az emberi-

ségnek történetében: ez a harmadik alapvető nagy igazság Washington György életével kapcsolatban!

És így már csodálatosan, csaknem tüneményszerűen áll eleibénk az emberi eszmény egyik fényes sugárzó, évszázadokat be és átragyogó egyénisége Washington Györgyben! Élő lelki szobrának gránitnál erősebb alapzata ennek a 2 évszázaddal ezelőtt egyszerű gazdálkodó családból származott gyermekkorában alig elemi iskolát végzett, korán 11 éves korában atya nélkül árvaságra jutott embernek: a puritán becsületesség és a fáradhatatlan munkaszeretet!

Amint feljebb tekintünk ez élő lelki szoborra, dobogni érezzük a szívét úgy, hogy annak minden csepp vérének mozgásba hozza pezsdíti, élíti az egyetemes ember megbecsülés és testvéri szeretet. Elutasítja magától a királyi koronát, mert nem uralomért és nem hatalomért, hanem a népért, a testvéreiért minden emberben testvért látva küzdött évtizeden át. Az életének második nagy hét-éves háborújában győzelemre vezette nemzetét elnyomni akaróival szemben az emberi élet örök drága kincséért a szabadságért!

Amint még feljebb tekintünk ez élő lelki szoborra, emelt homlokára s életét irányító agyára, szerte ömlik onnan a bölcsesség, mely a harci zaj elmúltával nem az önzés, nem a harag, nem a gyűlölet vad indulatait engedni utalnak, hanem az egyesült népek első elnökeül megválasztatván felemeli a népet, annak minden gyermekét, szegényét és gazdagját a becsület, a vallásosság, a fáradhatatlan munka egyező szabadságában az új kor leg hatalmasabb népévé!

Egy ember, aki meghalt és él, — egy ember, aki porrá vált és még szabadság és testvéri megbecsülés lesz ezen a földön, mindig ragyogni fog, — egy ember, aki másfél évszázad előtt sirba hanyatlott s kinek élő lelki szobra örök eszmény, tanító és lelkesítő eszmény lesz: — ez az Egyesült Államok első nagy elnöke Washington György!

S mikor ma a XX-ik század nagy világégése, szörnyű világháborúja után egy még szörnyűbb gazdasági háborújának tüze emésztő lánggal égeti ma már az egész világnak minden népét, Washington lelki szobrától az élő lelkiismeretnek lánggalosa suhog végig e felett a világ felett s cikázó villámoknál vakítóbban, mennydörgés dübörgő morajánál erőteljesebben kiáltja oda esztelen győzőknek: elvesztették a Paris körüli békékben lábaitok alól a becsület gránit szikláját, melyen az én életemnek szobra áll, szívetek gyűlölködő és féktelen lett a megbocsátó szeretet helyett, bölcses-

ségek helyett az önzés és emberi hitványság, ármány, árulás, hazafiatlanság jutalmazása volt nálatok a cél: — vigyázatokat, megszámláltatásokat, megmérgetteket és híjjával találatokat!

S mikor ma a XX-ik század nagy világégése, szörnyű világháborúja után egy még szörnyűbb gazdasági háborújának tüze emésztő lánggal égeti ma már az egész világnak népét, Washington lelki szobrától az élő lelkiismeret tavaszi reménységének, tavasznak csókja fénye, igérete éri az esztelenül szétepett, rubigában hajtott, mecs-onkion, megráboh népeket s ezek között első sor-

ban a mi édes magyar népünket mondván: ne féljete, a becsületesség nem lesz soha gránit sziklaja a népeknek, a rablást mindig nyomon követi a bűnhődés. — ne féljete, bocskor soha nem lesz kormányzója a kultúrának és árulás, hűség után pusztulásnak kell következnie!

Magyar! Építsd az életed a munka és becsület gránit szikláján. — dobogtassa szíved testvér és hazaszeretet, — irányítsa az életed mindig a becsületesség és a magyar fellámadni, élni és dicsőségben virítani log!

Ez a Washington György emlékezte!

Washington ünnepély.

Vasárnap 11 órákor a községi háza dísztermében dr. Palka Pál járási főszolgabíró és körülbelül 500 ember részvételével tartották meg a Washington ünnepélyt a következő műsorral:

1. Himnusz: énekelték a Dalárda.
2. Megnyitó beszéd: elmondta dr. Szusz Lajos h. főjegyző.
3. „Három szűz zászló”: énekelték a Dalárda.
4. Ünnepi beszéd: elmondta Domokos János ref. tanító.

5. „Magyar hiszekegy”: énekelték a Dalárda.

Domokos János ünnepi szónok közel háromnegyed óráig tartalmas, hatalmas szárnyalású beszédében emlékezett meg Washington Györgyről. A községi háza az ünnepség napján a magyar nemzeti lobogó mellé az Egyesült Államok csillogos lobogóját is kitűzték. A díszterem is ezekkel a színekkel volt díszítve.

Mégegyszer „infláció és földbanksjegy”.

Írta: BELL MIKLÓS.

„Káros-hasznos infláció” c. cikkemből kifolyólag dr. Csizik Béla és közöttek vita keletkezett, amelyet az eddigiek után három pontra lehet osztani:

- 1.) az infláció,
- 2.) okozhat-e az ingatlan fedezeti pénz devalvációt és
- 3.) milyen magas lehet a kamatláb?

Általános az a téves felfogás, hogy a pénzinfláció előidézi a pénzdevalvációt. Már a múlt cikkemben ramutattam arra, hogy a pénznek csak alárendelt szerepe van az áruval szemben s ennél fogva annak értéke mindig az árutól függ. Amennyiben a nagy pénzinfláció alkalmával a vezető tényezők az áruk árát szabályozták volna, a részvények pedig a reális könyvérték szerint lettek volna meghatározva, a váltó és más hitelekre pedig mindig azon érték lett volna mérvadó, amely hitelnyújtása napján fennállt, abban az esetben a pénzinfláció pénzdevalvációval nem járt volna, sőt automatikusan megállt volna az infláció. Az elmúlt nagy pénzdevalváció tervszerű és szabad nemzetközifosztás volt, mert a mai tőzsderendszer szerint kiárolag a pénz, illetve a bankokraciá az ár, minden ár és érték tőle függ s ennél-

fogva a pénzdevalváció bűne szintén az övé és azoké, akik annak idején a tőzsderendszerrel nem szüntették meg. Az árszabályozásra azt lehet mondani, hogy háború alatt az ármaximalis nem vált be. Bizonyos, ha csak a búzát maximaljuk, az iparcikkeket ellenben nem, ez mindenesetre helytelen és káros s éppen ezért szükséges az általános áruk árát, fizetések és munkabérek szabályozása, mert különben nem lehet életképes gazdasági életet remélni. Manapság már ugyiszólván az összes iparcikkek kartelljezekben vannak s ennél fogva árai a buzaár, fizetések és munkabérekkel összehasonlítva 3—5-ször magasabbak, mint az igazság ezt megengedi. Ez az állapot egyenesen követeli, hogy az egész vonalon igazságos helyzetet teremtsünk annál is inkább, mert a magas kartellárak a leggonoszabb pénzdevalvációt vonják maguk után. Ime látjuk, hogy a pénzinfláció csak abban az esetben jár pénzdevalvációval, ha az államvezetőség ezt megengedi.

A pénzdevalváció hatalmi kérdés, semmi más, amelynek kulcsa elsősorban a mai tőzsderendszer megszüntetésében rejlik. Ezt bizonyítják a következő történelmi tények: Nagy Fri-

gyes által 1765-ben létesített „Királyi Gíró és Hitelező Bank”, amelynek 1864-ig aranyfedezeti nélkül kibocsátott papírpénze mégis állandó értékkel bírt. Hasonló volt a helyzet a Svéd banknál 1668-tól—1854-ig, a Dán banknál 1813-tól—1873-ig, az Osztrák császári banknál 1762-től—1796-ig, a Sváici Cantontbankoknál 1834-től—1881-ig. stb.

Gazdasági reformtervem egy harmónikus egész, amelynek alapfeltétele az áruk árát, fizetések és munkabérek igazságos szabályozása, továbbá, hogy minden kibocsátott papírpénznek háromszoros ingatlan fedezete legyen. Ilyen körülmények között teljes lehetetlenség, hogy pénzdevalváció forduljon elő, mert hiszen szigorú törvény gondoskodik majd arról, hogy az áruk árát, fizetések és munkabérek legyenek tartva. A fent említett bankok azért tudtak évszázadokon át normális pénzhelyzetet biztosítani, mert a céhkorszakban az iparcikkek és ugyiszólván minden árunak az ára szigorúan meg volt határozva. De nemcsak az áru árak voltak szabályozva, hanem az áru minősége is nagyon szigorúan meg volt határozva s ennél fogva mindenki arra törekedett, hogy becsületesen uton haladjon, ami az általános jólétet és vagyonosodást vonja maga után.

Dr. Csizik Béla utóbbi cikkében a következőket írja: „Arra nézve pedig, hogy a váltó mennyiben okozhat inflációt, megjegyzem, hogy egy normális áruváltó, akár hány kézen megy keresztül s akár leszámítja végül a jegybank, tehát új pénzt bocsát e révén a forgalomba, akár nem, inflációt nem jelent, mert reális érték, forgalomba kerülő áru van mögötte.” Más szavakkal dr. Csizik Béla szerint az olyan pénz, amelynek esetleg nyulbőr fedezete van, ez nem jelent inflációt, ellenben ha házakat építünk, vasutakat, vagy más hasznos intézményeket létesítünk és ezekre 1/3 értékben bocsátunk ki pénzt, az szerinte inflációt jelent, mert ezek az alkotások, vagy mondjuk a magyar föld nem bírnak olyan biztos értékkel, mint az említett nyulbőr, vagy hasonló labil és rövid életű árucikkek. Azt hiszem, hogy ilyen kézzel fogható tévedést magyar embernek nem kell bővebben magyarázni.

A kamaira vonatkozólag dr. Csizik Béla a következőket írja: „A kamatláb mesterséges leszállítása hasonló következményekkel jár.” — vagyis véle-

KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

44 fillérért kitűnő 13 százalékos ó-bor

kecskeméti literenként is kapható.

ménye, hogy a magas kamatláb szükséges, mert a rizikó ezt igy kívánja. — Ilyen kérdéseknél az egyéni vélemények harmadranguak, mert egyedül csak az élet van hivatva mérvadó bizonyítékokkal szolgálni. A helyzet azt mutatja, hogy a magas kamatláb folytán csökken az üzemek hozama és vele az üzemek vagyoni értéke, mert hiszen a reális üzemi értéket elsősorban rentabilitása határozza meg. Ezen böles magas kamatpolitika mellett árverés alatt áll most 82 000 mezőgazdasági és 12.000 kereskedő és ipari üzem, százezrek eddig már tönkre is mentek. Ezek a tények a napnál is világosabban bizonyítják azt, hogy a magas kamatláb gazdasági üzem és vagyonpusztító természetű és hatványozott módon emeli a rizikót. Feltéve, hogy a bankok jelenleg mindenkit, aki kötelezettségének nem tud eleget tenni, végrenajtanák, tönkremenne minden bank, mert nem volna senki abban a helyzetben, hogy valamit vásároljon.

Amennyiben a kamatláb 2 százalék, egy csapásra rentabilis lesz minden üzem s ennél fogva ugyanolyan arányban nő a hitelképesség, termelés, alkotás és odajutunk, hogy a devalvált tőkealapokat megint növelni lehet.

Természeti törvény, hogy a magas kamatláb, üzem és nemzeti vagyonsorvadást és nyomorúságot, az alacsony kamatláb pedig gazdasági életképességet, vagyonosodást és jólétet von maga után. Azt hiszem, hogy ez olyan világos, hogy a legegyszerűbb embernek sem kell tovább bizonyítani. Hiszen tudjuk, hogy a magas kamat kedvez az emberek egy tized százalékának, 99.9 százalék terhére.

A mai helyzet megoldására vonatkozólag dr. Csizik Béla a következőket írja: „Nézetem szerint első és főfeltétele annak, hogy mai nyomorúságos helyzetünkben kivergődjünk, a belföldi termelő tőke szaporítása. Tőkegyűjtés és hitelbiztonság tehát, amire szükség van és nem pénz, vagy hitelinfláció.“ De mivel? Vajon mit értünk tőkealapok alatt? Talán a bank és takarékokban elkönyvelt takaré-

betéi, folyószámla és más alapok címen szereplő főkönyvi tételeket? Ezeknek a számoknak nincsen értékük. Vagy talán ezen alapokból kereskedelmi váltókra vagy ingatlan bekebelezésre kihelyezett pénzeket? Talán az ingatlan csak a tőkealapok fedezésére alkalmas, ha a tulajdonos magas kamatot fizet a bankokráciának? Amennyiben azonban az ingatlan, mint pénzfedezet szerepel 1/3 rész erejéig, akkor ugyanannak az ingatlannak az értéke már nem alkalmas? Talán azért nem, mert 2 százalékos kamatot fizet 12 százalék helyett? Ez olyan elméleti feltevés volna, amit a gyakorlat régen megcáfolt.

Már a mult cikkemben rámutattam arra, hogy az ugynevezett régi tőkealapok a pénzdevalváció folytán elpusztultak, az új alapok pedig már ki vannak merítve, minél fogva megállt a tudomány tőkésaporodás szempontjából, mert a most rendelkezésünkre álló pénzeszközökkel még azt sem lehet elérni, hogy annyit termeljünk és alkossunk, amennyit a helyzet követel s ennél fogva nem lehet mást csinálni, mint amit a franciák már csináltak, több pénzt kibocsátani, hogy ilyképpen gazdasági életünket mozgásba lehessen hozni, hiszen bármilyen tőkealapokból is eredjen a pénz, végeredményben mégis csak pénz, mert az ugynevezett tőke a forgalomban levő pénz által bonyolódik le, tehát végeredményben mindegy, hogy ez honnan ered. Franciaországnak elegendő aránya van s ennél fogva megfelelhet az új helyzetnek. Amint már a mult cikkemben rámutattam Franciaországban esik egy átlampolgárra a forgalomban levő pénzből 450 aranyfrank. Nálunk pedig egy lélekre kiszámítva 39 pengő. Ez a két hiteles szám azt igazolja, hogy Franciaországban aránylag 12-szer annyi pénz van forgalomban, mint nálunk, hol a francia tőkealapok csak 20 százalékig devalválódtak, a miénk pedig teljesen. Azt hiszem, nem lehet feltételezni, hogy a francia nép tudatlanságában szaporítja a pénz forgalmát, hanem ennek komoly oka van, amely ok a gazda-

sági életből fakad. Mivel jegybankunk nem rendelkezik megfelelő aranyalappal, hogy a mai pénzállományt 12-szeresen emelje, ennél fogva kényszerítve vagyunk az ingatlanfedezett jegybankrendszerre áttérni, mert más mód nincsen. Gazdasági téren a számok beszélnek, itt a legszebb elmélet vagy filozófia csütörtököt mond. Ezen a téren az egyedüli helyes tudomány azt csinálni, amit a helyzet parancsol.

Végül hivatkozik dr. Csizik Béla Korányi böles mondására: „Mindez a baj, ami az utolsó tíz év alatt közgazdasági téren emberek cselekedeteiből előállt, annak tulajdonítható, hogy mindenkor az adott viszonyokból vontak le új teóriákat“. Gazdasági téren szép szónoklás nem számít, itt csak az eredmény beszél. Korányi most már harmadszor pénzügyminiszter, tehát bőven van alkalma a saját terve szerinti cselekedni. Hol van az eredménye? Sajnos a helyzet azt mutatja, hogy a szanálás, azaz 8 év óta a nemzet belföldi és külföldi adóssága 5.600 millióval szaporodott, ami azt jelenti, hogy évente 700 millióval kevesebbet tudunk termelni és alkotni, mint amennyit a helyzet követel. Teleszky, Popovits és Korányi politikája a defláció, az állami háztartásnak a csökkenése, az állami beruházások megszüntetése, ami egyúttal a termelés és alkotás csökkenését maga után vonja. Az adósságunk szaporodása és más tényezők azt igazolják, hogy gazdasági életünk sorvadásban szenved s ennél fogva a három vezetőnényező politikája még jobban elősegíti ezt a sorvadást, végállomása pedig halált jelent. Katasztrófa minden nemzetre, amelynek vezetőnényezői még nem tudják azt, hogy csak gazdasági fejlődéssel lehet egy nemzet létét és jövőjét biztosítani.

Hogyan lesz lehetséges kisebb gazdasági forgalommal kötelezettségeinknek eleget tenni, ha eddig nagyobb forgalom mellett évente 700 millió pengővel passzívok voltunk. Mi lesz az állás és munkanélküliekkel? Már 1923. július 10-én és 1924. április 11-én a szanálási törvényjavaslatok

tárgyalása alkalmával az országházban elmondott beszédeimben (e beszédek a jövő számunkban hozzuk Szerkesztőség) rámutattam, hogy ez a szanálási tervet tönkre fogja tenni gazdasági életünket. Azóta más formában igyekeztem az illetékes nényezőket figyelmeztetni, hogyha a mai rendszerrel tovább haladunk, milyen katasztrófális helyzetbe kerül a nemzet. De ez eddig mind hiába volt, mert a bankokrácia hatalma dominál.

Szomorú helyzetünk most már odáig fejlődött, hogy a külföldi hitelezőinkkel szemben csak nehezen vagyunk képesek kötelezettségünknek eleget tenni. A bankok és takarékok új hitelei már nem adhatnak, mert a takarékbetétek erősen csökkennek, tehát itt is beállt a sorvadás, — a vasuti üzem katasztrófálisan visszafejődik, az állás és munkanélküliek tábora ijeszítően növekszik, az adóalanyok ezerszámra pusztulnak, az árverések maholnap már az egész nemzeti vagyona kiterjednek. Ezek a tények minden élő szónál hangosabban bizonyítják azt, hogy a bankokrátkus rendszer alkalmatlan arra, hogy vele a nemzetet a mai katasztrófális helyzetből kimenítsük és pedig azért, mert ez a rendszer okozta a mai nyomorúságot.

Képviselőtestületi gyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete f. hó 29-én, hétfőn délelőtt 9 órakor választói és rendkívüli közgyűlést tart. A 26 pontból álló tárgysorozat legfontosabb pontja a nyugdíjazás folytán megüresedett főjegyzői állásnak választás utján való betöltése. A tárgysorozatban szerepel még a csendőrlaktanya részére bérelt helyiségek és a Wodiáner féle árvaház hasznabérének leszállítása is. Több kevésbé fontos pont egészíti ki a tárgysorozatot.

Az influenzáról.

Igazság szerint ezt a mindenkit érdeklő veszedelmet nem kellene az újság nyilvánossága elé hozni. Ugy vélem, nem szabad a nagyközönséget figyelmeztetés, sőt komoly tanácsok nélkül hagyni közveszély esetén. A viharvert választási plakátok helyén néhány rövid és okos parancsot szeretnék látni: Mit tegyünk influenzajárvány esetén?

És miért nincs vörös kereszt az influenzás beteg kapuján? Avagy nem tartjuk elég ragályosnak, vagy elég fertőzőnek az influenzát?

Sajnos valamennyien ismerjük s még sem vesszük olyan komolyan, mint egyéb kollegáit a tifuszt, vagy kanyarót. Holott a halálozási arányról azt hiszem lehetne beszélni.

Az influenza járvány oly sűrűn látogat meg minket, hogy tanácsos volna az iskolákban tanítási és minden alkalommal elismételni a védekező tanácsokat. Ezt minden okos tanító megteheti külön felszólítás nélkül is.

A nagyközönség azonban oly tájékozatlan és oly közömbös, hogy pld. nyugodtan látogatja az influenzás beteget és nyugodtan viszi haza a virgonc bacillusokat magán.

A járványban jól benne vagyunk. Nem fölösleges tehát néhány elemi tanácsot itt közölni, amivel talán magunkat, talán embertársunkat megmentjük a rosszindulatu nyavalyától.

1. Lázás náthával szobában vagy ágyban maradj!

2. Köhögés vagy tüsszenfekkor, nemcsak a kezét, hanem a zsekkendőjét is tarisd a száj elé!

3. Moss gyakran kezed szappannal. Kézfogást, pláne csókolózást szüntess.

4. Általában kerülj az embereket. Zárt helyiségben való összejövétel legbiztosabb módja az influenza beszerzésének.

5. Ha már megvan a baj, hívass orvost és fogadd meg a tanácsait ha nem óhajtasz mielőbb a fagyos földbe kerülni.

Leégett a révlaposi jégverem teteje.

Pénteken reggel fél négy órakor kigyulladt a révlaposi községi jégverem. Bíró Gyula tűzoltó a község házabeli emberekkel leszálltak a tűzhöz s villákkal, csákyákkal, lapátokkal próbálták megfékezni a tüzet, de nem sikerült, mert hamarosan elégett az egész tető, melynek értéke biztosítás útján megtérül. A veremben tárolt jég felsőrétegét a pernye tette használhatatlanná, amit még pó-

tolni lehet.

A tűzoltóság véleménye szerint a jégverem előterében valaki tüzet-

hetett és ettől gyulladt meg a tető.

A tűznél megjelent még a csendőrség és rendőrség.

Endrődi képviselőtestületi közgyűlés.

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg Endrőd községe 1932 február hó 24-én képviselőtestületi közgyűlését, melyet 9 órakor nyitott meg Bakos József tb. főszolgabíró. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasásától eltekintenek és azonnal a tárgysorozat 2 pontjára térnek át. Juhász Imre községi pénziáros lemondván állásáról annak betöltése vált szükségessé. A szavazás eredménye Hornok Mária 26, Szabó Frigyes 23, Gellai Miklós 22, Hegedűs Ignác 14, Hanyecz Elek 5, Szurovecz György 4, Farkas Mihály 1. A képviselőtestület az első három legtöbb szavazatot nyert jelölt és a választó közönség ezek közül egyhangúlag Hornok Mária-t kiáltotta ki községi pénziárossá.

A községnek nincs megféleltő szenybordó kocsija és ezért Dinya Vilmos bízta meg a közgyűlés megféleltő kocsi elkészítésével.

Főjegyző előterjesztést tesz kiegészítő kézbesítő alkalmazása iránt. A közgyűlés egyhangúlag hozzájárul.

A Körösöntúli gazdák kérelmére a közgyűlés a publikációs díjakat a helybeliek részére 8, a vidékieknek pedig 16 fillérben állapítja meg.

A tárgysorozat 6 pontjaként a helybeli ref. presbitérium kérése szerepelt, amelyben imaház építése céljára a községi Erzsébet-terti telket kéri. Az előjárósági javaslat a telek átengedését javasolja. Az első felszólaló Balázs István, aki nem találja a kérés időszerűnek, mert indomása szerint a községben alig 20—30 református lakik. Lesniczky József, akinek körzetében a legtöbb református lakik szintén a döntés elhalasztását javasolja azért, mert a presbitérium fölolvastott névsorából az tűnik ki, hogy abban a csejtkörnyéki, mintegy 150—200 lelket számláló reformátusok képviselve nincsenek s így azon óhajuk, hogy a községtől 12—16—20 kilométernyire lakó reformátusok jussanak imaházhoz ezáltal belátó ideig dugába dől.

Helyesebbnek találná, ha előbb tisztázódnék a kérdés, mert a csejti református lakosok inkább a közelebb fekvő Mezőtúr és Turkevére mennek istentiszteletra, mint a messze fekvő Endrődre. Az imaház felépítése Csejten jogosult. Hanyecz Pál szintén a telekmegadása mellett szólal fel és úgy állítja be a kérdést, hogy a kérelem elutasítása vallásgyűlöletet jelent. Csernus Mihály apátplébános nem óhajtott felszólalni,

de az előtte felszólaló beállítására ellen állást foglal, mert senki sem beszélhet Endrődön vallásgyűlöletről, mikor a 96 százalékban katolikusként mondható falu község házáján a tisztviselőknek több mint egy harmada református vallású. Ha a kérelem indokolt volna, például a csejti részt jelölték volna meg, minden további nélkül megszavazná a telket, ma azonban a rendelkezésre bocsátott óvoda termében bőven elférnek a belterületi és környéki református hívek s ennek bizonyosságul felolvassa az óvónő hivatalos jelentését az istentiszteleteken részvételük számáról, amely 10—18—25 között változik. Szabó József „hazudik, aki ezt irra” közbeküldéssel egy ezideig teljesen ismeretlen hangot vezetett be a közgyűlésbe. Sok vihart látott már a tanácsterem, sok szenvedélyes felszólalás is hangzott már el ott, de egyik fél sem feledkezett meg az egymás iránt érzett és tisztelettel. Többek hozzászólása után először felszólaló megállapítja, hogy két javaslatról van szó. Az egyik az előjárósági, amely telek átengedését ajánlja, a másik Balázs indítványa, amely a napirendről való levételt javasolja. Az elrendelt névszerinti szavazás eredménye szerint 21—17 ellen az előjárósági javaslat fogadtatott el. Dr. Hoczmann István törvénytelennek minősíti elnöklő főszolgabíró eljárását, mire kétszeres rendutasításban részesül. A képviselőtestület kimondja, hogy érdemben április 2-án tartandó közgyűlésen fog foglalkozni a kérdéssel.

Suhanyeczki Mihály vámbérlőnek megengedik, hogy a bérösszeget részletekben fizetheti. Timár Jánosnak abbéli kérelmét, hogy a hullám tér és a fűzfás terület neki bérbe adassék, elutasítják.

A kondorostanyai marhalevél terület a mezőberényi uttól délre eső rész, vagyis a IV. kerületből áll.

A Vidosits Jenő volt községi végrehajtó által elsikasztott 5531 P 18 fillér kártérítését illetőleg a pénzügyigazgatóság elsősorban Vidosits Jenőt, másodsorban dr. Szász Lajos volt adóügyi jegyzőt és harmadsorban a községet marasztalja. Dinya Vilmos e tárgynál szóvá teszi, nem terhel e itt még mást is felelősség, mert ő úgy látja, hogy a községet talán csak a negyedik vagy ötödik sorban terhel a felelősség és kártérítési kötelezettség, mert a felsőbbség mikor Vidosits első sikkasztásáról

tudomást szerzett, holmi adómorálra való hivatkozással elbocsátás helyett lényegtelen rendbüntetéssel sújtotta csak Vidositsot. Képviselőtestület tudomásul veszi a rendelkezéseket.

Maródi Mihály volt községi kocsinak 2 mázsa búzát, Jakus János községi rendőrnek 5 mázsa buza segélyt szavaznak meg.

Az endrőd—mezőtúri vicinális ut érdekeltségi körét szabályozó alispáni határozat tudomásul szolgál. Tudomásul vették azt is, hogy dr. Tóth Libor jegyző fegyelmi büntetését 500 pengőről 50 pengőre mérsékelte az alispán. A község kötelesegeinek zavartalan teljesítése céljából a képviselőtestület felhatalmazást ad, hogy első sorban a község törzsvagyonyából 9000 pengő, másodsorban pedig az Árvapénztár 7000 pengője vétessek kölcsönül ez év végéig történő visszafizetés kötelezettsége mellett.

A községi tőkepénznek és gyám-pénztári bevételek elhelyezésénél nagyobb vita indul meg. Főjegyző ismertette az előjárósági tanácsban előtett javaslatát, hogy mindkét összeg elhelyezését el a Békésmegyei Általános Takarékpénztár endrődi fiókjánál. Bejelenti, hogy a tanács nem tesz javaslatot hanem közgyűlésre bizza a döntést.

Dinya Vilmos utal a legutóbbi közgyűlés ama határozatára, mely szerint a község csak oly intézetnél helyezze el a betéteket, amely a rendes bankgarancia mellett még külön igazgatósági kezességet is nyújt és miután ezt csak az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár hajlandó adni, indítványozza, hogy a közgyűlés maradjon következetes önmagához és ennek megfelelően határozzon. Hosszas vita után elnöklő főszolgabíró megállapítja, hogy két indítvány felett kell döntenie, az egyik Dinya Vilmosé, aki az összes pénzeket az Endrőd—Gyomai Takarékpénztárnál kívánja elhelyezni, a másik Hanyecz Pálé, mely szerint a betétek fele-fele összegben helyezendők el a két endrődi pénztárnál s ily értelemben teszi fel a kérdést és rendelte el a névszerinti szavazást. Finta főjegyző azt vitatja, hogy előjárósági javaslat is van, az elnök azonban főjegyző korábbi világos bejelentése alapján ezt nem hajlandó elfogadni, mikor is dr. Tóth Libor, heves vitatkozást kezd a főszolgabíróval és mikor az elnök ragaszkodik eredeti álláspontjához dr. Tóth Libor a felettes hatósága iránt tartozó köteles tisztelet adásról megelégedve, indulatosan oda kiabálja az elnöklő főszolgabírónak: megfogjuk fellebbezni. A névszerinti szavazás eredménye 14—5 ellen az összes tőkepénzek az Endrőd—Gyomai Takarékpénztárnál helyezendők el.

Néhány felsőbb hatósági határozat bemutatása után Bakos főszolgabíró berekesztette a gyűlést.

Főjegyzői választás.

Mult számunkban hirt adunk arról, hogy február 20-án járt le a főjegyzői állásra való pályázat határideje. A pályázati határidő leteltével 4 pályázó kérvénye érkezett be:

Fosztó Elek Endrőd
Pánczél Emil Gyulavári
Dr. Szász Lajos Gyoma
Dr. Tóth Libor Endrőd.

A választás folyó hó 29-én hétfőn a képviselőtestületi közgyűlésen lesz.

Kertészet-méhészet Békéscsabán.

A Békésvármegyei Kertészeti Egyesület dr. Medovarszky Mátyás városi főjegyző vezetésével értékes munkát végez úgy a gyümölcs-termelés, mint a méhészet terén. Mostanában méhészeti előadásokat tartanak, melyeken a csabai méhészkedő tanítók nagyszámu érdeklődő előtt tartottak előadásokat. A kertészeti előadások sorában most vasárnap Csapáry Bertalan, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szakelőadója tartott előadást.

Az Egyesület szerződéses magtermelésre buzdítja még tagjait. Érdeklődőknek felvilágosítást adnak Békéscsabán Szent István tér, r. kath. bérpalotában levő irodában.

HIREK

Halálozás. Sulyos csapás érte Ósapay György és neje született Deszö Juliát. Leányuk a 19 éves Gizella tanítóképző intézeti növendék Budapesten f. hó 19-én hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt születési hazaszállították és szerdán délután temették el a református öreg temetőben. A mélyen sulyított család iránt az egész községben nagy részvét nyilvánult meg.

Dr. Heimann Hugó a IX. Szent István felsőkereskedelmi iskola tanára 51 éves korában Budapesten rövid betegség után Budapesten elhunyt. Szerdán délután temették el a rákoskeresztúri új temetőben. A megboldogulttal Kner Izidor és neje rajongásig szeretett vejeiket veszítették el.

Kner Izidor Békésvármegye örökös bizottsági tagja. Ha a régi határokon belől bármilyen kisközségben Gyomát említettük, bizonyos hogy a Kner-nyomda révén ismerték ott községünket. Amint már többször megírtuk, az országghatá-

rakon túl, sőt Amerikában is ismerik a Kner-nyomda művészi termékeit. — Az idén lesz 50 éve, hogy e nyomdát megindította Kner Izidor. Ennek a jubileumnak lesz az első megnyilatkozása a vármegyei örökös bizottsági tagsági kitüntetés, melyhez mi is őszinte szívvel gratulálunk.

Kitüntetés. A kormányzó megengedte, hogy vitéz Haviár Gyula dr. közigazgónak dicsőre elismerése tudtul adassék a háboruban tanúsított hősiességéért. A kitüntetést a levonték előtt Simonovicsky Ödön üzte fel vitéz Haviár Gyulának.

A Református Leány Egyesület előadása. Örömmel értesültünk arról, hogy a Református Leány Egyesület folyó évi március hó 6-án, vasárnap este pontosan 8 órai kezdettel a Központi Úri-Kaszinó helyiségében műsoros előadást rendez. Az előadásra már napok óta készülnek a Leány Egyesület tagjai, a kedves kis leánykák nagy buzgalommal és igyekezettel, hogy minél jobbat tudjanak adni a közönségnek. Nagyon szép darabok kerülnek előadásra. Mindegyik megérdemli, hogy minél többen megnézzék. Előadás után tánc lesz. A Leány Egyesület előadására már most felhívjuk a lakosság figyelmét s kérjük, hogy minél többen vegyenek azon részt.

Értesítetik a lakosság, hogy 1932 évi február hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Alsórézsi Olvasókörben dr. Benedek László kir. vegyész ur az élelmiszerek és fűszerek forgalomba hozataláról tart tájékoztatást. Kéretnek főleg a fűszer és élelmiszerkereskedő urak, hogy az előadáson minél többen jelenjenek meg. Előjáróság.

Borah szenátornak a magyar képviselőház halálját fejezte ki, amiért a békerevizió szükségességének hangoztatásával a mi revíziós ügyünket támogatja.

A téli ellátásra szoruló lakosság megsegítése. Békéscsabai m. város, a gyomai és a szarvasi járás inségeseinek ellátására a vármegye alispánja azon buzamennyiségen felül, amely 120 vagonban állapított meg a vármegye részére, bizonyos mennyiségű inségbuzát eszközölt ki a földművelésügyi miniszter utól.

Az angol bank a kamallábat 6 százalékról 5 százalékra szállította le.

Lukács László volt miniszterelnök 82 éves korában meghalt.

Számos női bajnál a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású **Ferenc József** vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Árverés.

Fried Géza Gyoma, Rózsa utca 851 szám alatti **605 négyszögöles beltelkes háza 1932. március 2-án délelőtt 9 órakor árverésre kerül a gyomai kir. Járásbiróságnál.**
Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Részvénytársaság.

Rádió műsor.

Február 28 — március 5-ig.

Szerda, március 2

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő-időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő-időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, február 28.

9: Hírek, kozmetika
10: Ref. istentisztelet
11: Egyházi ének és szentbeszéd utána idő, időjárás vizállásjelentés majd hangv., szünetben Rádiókronika
2: Gramofon
2.45: Gazdasági tanácsadó
3.30: Rádió Szabad Egyetem
4.15: Zenedélután utána időjelzés, időjárás
6: Magyar nóták
7: Magyar színészek külföldön
7.20: Operaelőadás utána időjelzés, sport és ügétőversenyeredmények
10.20: Hegedűhangv. majd cigányzene.

Hétfő, február 29.

9.15: Szalonzene
12.05: Balalajka
4: Asszonyok tanácsadója
5: Felolvasás
5.30: Dalegyleti hangv.
6: Német nyelvoktatás
6.30: Dalest
7: Előadás
7.35: Filharm. társaság hangv.
9.40: Időjelzés, hírek
10.10: Időjárásjelentés és németnyelvű felolvasás.

Kedd, március 1.

9.15: Katonazene
12.05: Hangv.
4: Gyermekmesék
5: Zenekari hangv.
5.40: Előadás nagyatádi Szabó Istvánról
6.10: Helyszini közv. a filmgyárból
6.40: Magyar nóták
8: Hangv. utána időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények
10: Svéd kamaraénekesnő hangv.
10.30: Időjárás majd szalon, jazz és cigányzene.

Dréhr Imre, volt népjóléti államtitkár hivatalvesztésre és 82.752 pengő megfizetésére ítélte a fegyelmi bizottság.

Meghívó.

A Gyoma és Vidéke Tejszövetkezet f. hó 28-án d. u. 1/2 3 órakor a Kisereti Olvasókör helyiségében tartja 1931 évi rendes közgyűlését. A tagokat az a figyelemztetéssel hívja meg, hogy határozatképtelenség esetén az új közgyűlést március hó 13-án d. u. fél 3 órakor ugyanott fogja megtartani és ez a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határoz az alábbi tárgysorozati pontokról.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1931 évi üzletéről.
  2. Az 1931 évi mérleg és eredmény-számla megállapítása, határozathozatal a veszteség fedezéséről.
  3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére felmentvény megadása.
  4. Az igazgatóság megválasztása.
  5. Az alapszabályok 47 §-ának módosítása.
5. Esetleges indítványok.

Az Igazgatóság.

9.15: Hangv.
12.05: Cigányzene
3.30: Morse tanfolyam
4: Novellák
5: Hangv.
5.30: Gyermekmentés
6.20: Zene
7.30: Opera előadás közvetítése kb.
9.10: Rádió üdvözlés az oslói magyar est hallgatóinak, a II. felvonás után időjelzés, hírek előadás után időjárás majd cigányzene.

Csütörtök, március 3

9.15: Gramofon
12.05: Hangverseny
4: Martos Vera meséi
5: Gazdasági előadás „A tavaszi munkálatok“
5.30: Cigányzene
6.15: Angol nyelvoktatás
6.35: Katonazene
7.35: Rádió vevőkészülékek ismertetése
8: Sándor Erzsébet hangversenye
8.35: Színműelőadás a Stúdióból „Az utolsó ársang“
10.10: Idő, időjárás, hírek majd tangó-és jazz zenekari hangverseny

Péntek, március 4.

9.15: Postászenekar hangverseny
12.05: Egyetemi énekhar szólókvartet hangverseny
4.10: Felolvasás
5: Kisipari előadás
5.30: Szalon- és jazz zenekari hangv.
6.40: Gyorsíró tanfolyam
7: Cigányzenekari hangverseny
8: Zilahy Lajos előadása
8.30: Előadás közvetítés a Zene-művészeti főiskolából
10: Idő, időjárás, hírek majd cigányzenekari hangverseny.

Szombat, március 5.

9.15: Hangverseny
12.05: Házikvintett hangverseny
4: Gyermekjátsszóóra
5: Missziós üzenetek
5.30: Cigányzenekari hangverseny
6.30: Rádió amatőrposta
7: Gramofon hangverseny
7.25: Opera előadás, majd idő, időjárás és a Fészek művészklub esztélyének közvetítése.

5. Ügyvéd, szónok, színész, utazó es mindenki, kinek hivatala sok beszéddel jár, jól teszi, ha állandóan zsebében hord egy doboz valódi Rüh-féle Pemmetfü cukorkát. Páratlan hatásáról hamarosan meg fog győződni.

A gyomai vásár március 4, 5 és 6-án lesz megtartva.

A bátor kis Nelly. H. Baumgarten regényének hősnője egy fiatal leány, aki belesodródik az élet viharába, kalandok és megpróbáltatások között pereg az élete, de erős akaráttal mégis kivívja az igazságot és boldogságát. A lebilincselően érdekes regény a Mindenki Könyve népszerű sorozatának legújabb köteté. Ára 50 fillér és mindenütt kapható.

Szakács Andor a békési kerület országgyűlési képviselője 1000 pengőt adományozott a békési inségakció céljaira. Ezzel a korábbi adományával összesen 1500 pengőt adományozott a képviselő az inségeseknek.

A nagybányai Hangya részvényesei határozatilag kimondták, hogy baromfi, tojás és sertésfeleslegeiket a Hangya szövetkezeten keresztül értékesítik. A gazdák az értékesítés szervezésének céljaira 1600 pengő értékű üzletrészt jegyeztek le.

500 értékes ajándék. Tolnai Világlapja, a népszerű képeslapolyanrejtvénypályázatot hirdet március 2-án megjelenő számában, amelyre a magyar újságkiadás történetében alig van példa, mert ennek a pályázatnak a keretében a megfejtők között ötszáz értékes ajándék kerül kiosztásra. Az ajándékok között szerepel egy 2 meg 1 csöves rádió, egy férfi öltöny, női ruhák, kabátok ötvösművészeti ékszerek, nagy doboz bonbonok, harisnyák, nyakkendők stb. Véikezik ön maga ellen az, aki Tolnai Világlapja pályázatán nem vesz részt, mikor egy példány ára 25 fillér és ezzel már pályázaton is részt vehet.

Csókhamisítás. Hát ez is van? Csókhamisítás... Bizony van és erről számol be rendkívül érdekes cikk keretében a Délibáb, amelynek új száma tele van érdekesebbnél érdekesebb cikkekkkel, képekkel és riporterekkel. Ezenkívül egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és sok érdekes rovatot közöl a népszerű színházi képeslap. A Délibáb egy száma 26 fillér.

Sakk.

A „Gyomai Márky Sakkör” versenyének elődöntő mérkőzései serényen folynak. A sorolás az egész elődöntőre már megtörtént és az állandóan ki van függesztve a Központi Uri-Kaszinó olvasójában.

Figyelmeztetnek a versenyzőket, hogy aki játszmáival el van maradva, azokat sürgősen bonyolítsa le, mert az elődöntő március 5-én befejeződik és az addig le nem játszott mérkőzéseket a rendezőség kénytelen törölni.

A rendezőség tudomására hozza az érdekelteknek, hogy döntőbe kerül minden csoport első két helyezettje és Bakos József főszolgabíró, ezek alkotják az első osztályt. A második osztályba kerül a csoportok harmadik és negyedik helyezettje, ezek alkotják a második osztályt. A többi versenyzőkből alakul a harmadik osztály.

Minden osztály külön játszik a saját bajnokságáért, amelynek végeztével az első osztályba kerül még a második osztály első három helyezettje. Végeredményben tehát az első és második osztály 12-12 versenyzőből áll, a többi játékosok alkotják majd a harmadik osztályt. Az előrejutást egyik osztályból a másikba, valamint az egyes osztályokon belüli előrejutást rangsorban később fogja a vezetőség lehetővé tenni.

Az elődöntők eredményét illetően, jóslásokba nehéz bocsájközni, mégis megkíséreljük, hogy olvasóinkat a helyzeletről tájékoztassuk.

Legerősebb a küzdelem az első csoportban, ahol négyes holtversenyben vezet Gecsey, Bíró, Klein és Kiss.

A második csoportban dr. Messinger vezet.

A harmadikban Kruchió vezet, második Török, jól áll meg Kerekes.

A negyedik csoportban Bácsi és Tóth még veretlenek.

Az ötödik csoportban Szilágyi vezet veretlenül, itt második Weil.

A gyomai sakkélet fellendülését élénken illusztrálja az, hogy már meghívás érkezett a „Mezőberényi Sakkör”-től egy ötös csapat versenyre. Sajnos a meghívásnak az egyesület a most folyó nagyszabású versenye miatt nem tehet eleget, de fenntartja magának a jogot, hogy a meghívásnak később tegyen eleget.

Az orosházi kisgazdák a budapesti tenyészállatvásárra 21 darab. Orosházán március hó 13-án megtartandó bika vására pedig 106 db. tenyészbikát jelentettek be.

HUMOR.

Az angol egy erdőn megy keresztül. Az erdő közepetáján rabló ugrik eléje s revorvert fog rá:

— Pénzt vagy életet!

Az angol a zsebébe nyúl és száraz hangon kérdi:

Tud visszaadni egy shillingből?

A fürdőszobából észbontó sívalkodás hallatszik. A mama bekiált:

— Miért ordítotok úgy?

— Hajtórést játszunk — szól ki a nagyobbik fiú — és az öcsike nem akar vízbefulni.

Kohnnak kőservendéglője van. Ebédidő alatt észreveszi, hogy egy vendég izgatott hangon tárgyal a pincérrel. Mikor a vendég elmegy, megkérdi a pincért:

— Mit mondott magának az az ember?

— Azt mondta, hogy disznóság, micsoda piszok uzoradrak vannak nálunk és nem érti, hogy van pofánk két pengőt kérni egy adag kozmás és büdös sóletért.

Kohn megkönnyebbülve mondja: — Csak ennyi? Már azt hittem, hogy panaszkodott.

Az angol tréfakedv egyik jellegzetes terméke az alábbi adoma, melyet most egy újságjünkben elvasunk:

Egy utcagyerek a gépkocsik, a gépszekerek forgatagában félelem nélkül vezeti kisöccsét. Egy hölgy rászól a nagyobbikra:

— Megbolondultál, hogy idehozod a kisöccsét? Hiszen akár melyik pillanatban elgázolhatják.

— Sebaj — vág vissza a fickó. — Van otthon még sok.

PUBLIKACIÓ.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

A Gyomai Központi Szeszifőzde, a pálinka főzés díját leszállította, akinek bármilyenmü kifőzésre való cefréje van, jelentkezzen a szeszifőzdeben.

Egy szoba konyha, spájz, padlás mellékhelyiség azonnali beköltözésre kiadó. Sziv utca 719.

Egy jókarban lévő 2 evezős tura csónak 50 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Petőfi utca 767 számú ház azonnali beköltözésre szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Gál Imre Petőfi utca.

Hétfőn délelőtt az endrődi úton, községkhatól az itatói nagymalomig elveszett egy bundabélésű lábzsák. Aki tud róla vagy megtalálta, jelentse Iványi Aladár és István cégnél vagy a rendőrségnél, ahol illő jutalomban részesül.

Pk. 1931/456. vghói szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Leopold Elemér ügyvéd által képviselt Sheil Kőolaj R.-t. (csatl.: Kisbirtokosok Biztosító Intézete 32.07. Vincze Józsefné 28.—) javára 200 P tőke és több követelés járuléka erejéig a gyomai kir. járásbíróóság 1931. 156/8. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőktől 1931. évi október hó 21-én lefoglalt 3155 P-re becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendelvényében, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk má is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végre. szenv. lakásán, Gyomán, Rózsa u. 1066 házzal. alatt leendő megtartására határozottul 1932. évi március hó 9 napjának délelőtt 10 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, gazdasági gépek s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Gyoma, 1932. évi február hó 14. n.

GLUDOVÁZ FERENC
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.

[gyors]	[gyors]	[gyors]	[gyors]
6:15	9:45	13:36	17:30 20:45 i Bpest k. p. é 4:57 10:40 11:45 19:10 19:45
11:06	12:42	18:19	20:29 2:10 e Gyoma i 0:32 5:34 8:52 14:28 16:52
6:41	11:14	12:47	18:29 20:34 2:35 i Gyoma é 0:17 5:18 8:51 14:20 16:51 19:25
7:34	12:09	13:25	19:27 21:11 3:38 e Békéscsaba i 2:3 5 4:26 8:14 13:26 16:14 18:26
3:53	12:46	17:30	20:45 i Gyoma é 7:24 12:23 16:47 21:45
4:21	13:14	17:58	21:13 é Dévaványa i 6:53 11:52 16:16 21:14
4:26	13:19	18:03	21:18 i é 6:48 11:37 16:11 21:09
4:57	13:50	18:34	21:49 é Szeghalom i 6:15 11:03 15:38 20:36
4:58	13:51	18:45	21:50 i é 6:13 10:57 15:37 20:34
5:17	14:10	19:04	22:09 é Vésztő i 5:53 10:37 15:17 20:14
7:27	16:10	20:58	é Békéscsaba i 4:05 8:20 13:30 18:24
6:16	14:00	19:00	i Szeghalom é 8:30 15:25 18:42
7:50	18:04	20:36	é Püspökladány i 5:30 13:50 17:08
7:55	19:52	1:30	i é 1:20 13:37 15:36
8:51	20:58	2:41	é Debrecen i 0:10 12:30 14:30

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért teletos: ifj. WAGNER MARTON.